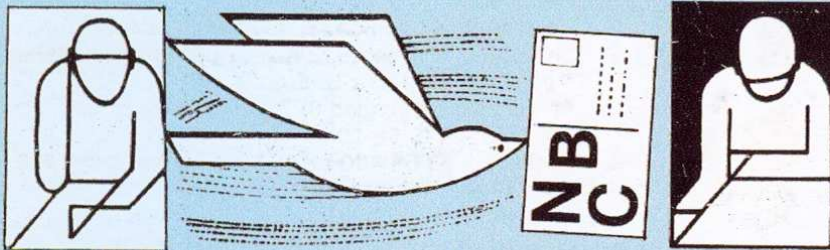

SCHAAKSCHAKERINGEN

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Bondsorgaan Nr. 390 maart 2009

ICCF Congres 1987, Bloemendaal

Op de foto, genomen tijdens de ontvangst op het stadhuis in Haarlem, o.a. : zittend, geheel rechts, de onlangs overleden Erik Larsson (Zweden). Links van hem Hans-Werner von Masow († 1988). Daarachter, staand, Henk Mostert († 2002).

Voor alle namen : zie blz. 13

In dit nummer

**In Memoriam : E. Larsson
Internationaal Nieuws**

N.B.C.

Voorzitter : T. de Ruiter,

Gr. W. de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. 035 - 694 35 56, Email : t.de.ruiter@consunet.nl

Secretaris : H.P.J. Visser,

Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
Tel. 055 - 541 24 25, Email : hpjvisser@chello.nl

Penningmeester : S. Sieswerda,

M. van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. 033 - 475 50 18

Postgiro : 13 65 400 t.n.v. Penningmeester N.B.C.

Alg. Westrijdleder & Publicaties : C.A. van Wieringen,

Jachthavenweg 8A, 1076 CZ Amsterdam
Tel. 020 662 8089, Email : cavanwieringen@cs.com

Internationale Contacten : A.A. van 't Riet,

Peperstraat 84, 2801 RG Gouda.

Tel. 0182 - 67 99 98

Email : aa.riet@inter.nl.net

Schaakchakeringen & De Postduif

Redactie : C.A. van Wieringen
Opmaak & Productie : C.A. van Wieringen
Medewerker : J. van den Braak
Redactie-adres : Jachthavenweg 8 A, 1076 CZ Amsterdam
Telefoon : 020 - 6 62 80 89
Email : nbcpost@cs.com

Reacties, Kopij & Partijen : Eventueel in onderling overleg met redactie, de voorkeur gaat uit naar Word-bestanden (DOC, RTF, geen DOCX) of Chessbase-bestanden (PGN of CBV).

Tarieven I.C.C.F.-toernooien

Webserver / Post

Kwalificatiegroepen

M-klasse

€10,00

H- en Open klasse

€7,00

IGM-normgroepen

€45,00

IM-groepen

€30,00

WK en EK toernooi

WK voorronde

€40,00

WK EK 1/2 finale

€40,00

WK kandidaten

€30,00

ICCF Thema

€10,00

Erik Larsson 1915 – 2009

Nol van 't Riet

Op zaterdag 14 februari overleed in Zweden de laatste van de grote mannen, hoewel klein van stuk, die in 1951 aanwezig waren bij de oprichting van de ICCF: Erik Jakob Larsson. Hij is 93 jaar geworden.

Zoals zovelen van ons leerde Erik schaken van zijn vader (al dacht die dat je mocht beginnen door twee pionnen tegelijk vooruit te schuiven). Maar het

kon hem niet zo boeien. Voetbal, tennis en tafeltennis hadden zijn voorkeur. Toch deed hij in 1931 in Landskrona (waar hij op 20 mei 1915 was geboren) mee aan een simultaan die gegeven werd door Bogoljubov. Hij verloor die partij in 22 zetten, maar het was het begin van zijn fascinatie voor het schaakspel. Hij nam een abonnement op Schackvärlden, en ontdekte daarin dat je ook correspondentieschaak kon spelen. Schaakbladen organiseerden in die tijd vaak hun eigen toernooien.

In 1934 verhuisde Erik naar Stockholm, waar hij onder andere bij een grote Zweedse export firma heeft gewerkt, om later weer terug te keren naar de buurt van Landskrona.. En daar, in Stockholm, werd in 1937, tijdens de (bordschaak) Olympiade, een congres gehouden van de in 1928 opgerichte IFSB, de voorloper van de ICCF. Ook aanwezig op dat congres was Aljechin, die ermee instemde dat er door de IFSB een apart wereldkampioenschap correspondentieschaak georganiseerd zou gaan worden. Op het zelfde congres werd Erik (22 jaar oud!) benoemd als leider van het Wereld Toernooi Bureau. Een functie die hij in feite heeft bekleed tot 1987, toen op het ICCF Congres in Bloemendaal de Fin Ragnar Wikman gekozen werd als zijn opvolger.

Vijftig jaar lang heeft Erik leiding gegeven aan de groei en de uitbouw van de internationale correspondentieschaaktoernooien. Met als hoogtepunten de Olympiades en het Wereldkampioenschap. Maar zeker ook de promotietoernooien, die hem eveneens zeer lief waren. Nog altijd zijn dat de toernooien waarin iedereen, sterk of minder sterk, onze sport internationaal kan beoefenen. Er is geen andere sport waarin dat kan. Erik was ook een overtuigd Esperantist. Samen met de andere grand old man van het internationale correspondentieschaak, zijn vriend Hans-Werner von Massow, in 1988 overleden, behoorde Erik dan ook tot de idealisten die zich middels ons spel tot doel gesteld hadden een bijdrage te leveren aan betere verhoudingen tussen de volkeren.

Toen de Tweede Wereldoorlog voorbij was, bestond de IFSB niet meer. Erik richtte toen de ICCA op, die door onderling gedoe en omdat er iemand met de kas vandoor ging, geen lang leven was beschoren. Dit leidde in 1951 in Londen tot de oprichting van de ICCF. Intussen had hij wel de numerieke notatie voor de zetten ingevoerd weten te krijgen. De ICCF kreeg ook de structuur die nog altijd bestaat, namelijk die van nationale bonden als lid, met elk land één stem.

Zelf heb ik Erik voor het eerst ontmoet op het ICCF Congres van 1980 in het Oostenrijkse Linz. Ik werd daar toen benoemd als voorzitter van de Werkgroep Ratingsysteem. Een klus die me tot 1987 "van de straat heeft gehouden". Ik was meteen "verliefd" op Erik. Altijd vriendelijk, altijd goed gehumeurd, altijd werkend aan zijn ene doel: van de wereld een vriendenclub maken: Amici Sumus. Zijn laatste congres was dat van 1992 in het Oostenrijkse Graz.

Hij werd steeds vergezeld door zijn vrouw Svea. Zij had altijd een soort poëzie album bij zich waar alle congresbezoekers voortdurend iets in moesten schrijven. Eén van de hoogtepunten voor mij was dat Erik aan een openings- en een sluitingsbanket altijd aan mij vroeg nog een glas wijn voor hem in te schenken, en nog één, en nog één. Van de dokter mocht hij er maar één per dag drinken. Ik moest dan steeds goed opletten of Svea hem niet betrapte. Maar dat ging altijd goed, want Svea was voortdurend ergens anders aan de tafels bezig mensen te verleiden met haar poëzie album (zie foto blz 6). Erik en ik hadden dan samen veel plezier. Want dat kon hij ook zijn: grappig en ondeugend.

Tot aan zijn dood is Erik correspondentieschaak blijven spelen. Toen hij stierf speelde hij nog één partij, zoals zijn dochter Birgit mij schreef: en wel tegen zijn achterkleinzoon van tien jaar oud. Zijn laatste

internationale toernooi zal de postgroep 2 geweest zijn van het Open H. J. Mostert Herdenkingstoernooi. Toen hij er in 2006 aan begon vroeg hij mij om enige coulance, want op zijn leeftijd kon er altijd iets met je gebeuren. Helaas kon ik hem niets anders terugschrijven dan dat ik in zo'n geval de regels zou hanteren die daar tegenwoordig voor bestaan. En uiteraard kon hij daar wel begrip en waardering voor opbrengen.

Bij de oprichting van de ICCA in 1946 schreef Erik: "Nog eens in deze eeuw is er een eind gekomen aan een verschrikkelijke oorlog. Onze hoop is dat we nu een eeuwige vrede zullen mogen hebben." Dat Erik moge rusten in die vrede.

Wit : Erik Larsson (Zweden)
Zwart : E. Fedorov (Sovjet-Unie)

W.K. 18 Semifinale 6, 1989
 Commentaar: Erik Larsson

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.g3 Tb8!?

Verrassend. Na een uitvoerige zoektocht in mijn bibliotheek vond ik dat Ljubojevic dit in 1978 in Bugojno gespeeld heeft tegen Spassky. Je vraagt je af of het tactisch gezien wel zo verstandig is om al zo vroeg duidelijk te maken dat je op de damevleugel wilt aanvallen?

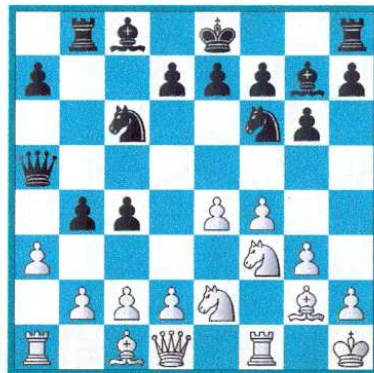
4.f4 g6 5.Pf3 Lg7 6.Lg2 b5 7.a3 Da5 8.0-0 b4 9.Pe2 c4 10.Kh1!

Spassky speelde 10.d4? cxd3 11.cxd3 Db6+ 12.Kh1 bxa3 13.Txa3 Lxb2 14.Lxb2 Dxb2 15.Da1 Pf6 16.Ped4 Pxd4 17.Pxd4 a6 en zwart staat beter.

10... Pf6

Zie **siagram rechtsboven**

Tim Harding in Chess Mail: Het toernooiboek – geredigeerd door Wade, Blackstock en Thomas – geeft als mogelijk variant: 10...

Db6 11.axb4 Dxb4 12.Pc3.

11.d4!

"Heb je een sterk centrum, val dan aan over de vleugels". Omdat ik hier niet zo goed sta op de vleugels, val ik aan met een pionoffer in het centrum.

11... Pxe4 12.Pe5 Pxe5 13.fxe5 Lb7

Zwart is kennelijk nog steeds allergisch voor zetten in het centrum, zoals bijvoorbeeld 13... d5.

14.Le3 c3 15.axb4 Dxb4 16.b3

Ik heb de voortdurende zwarte aanvallen op de damevleugel overleefd en heb nu mijn hoop

gezet op de twee witte open torenlijnen.

16... Db6

Waarom niet 16... Pd2! geprobeerd?

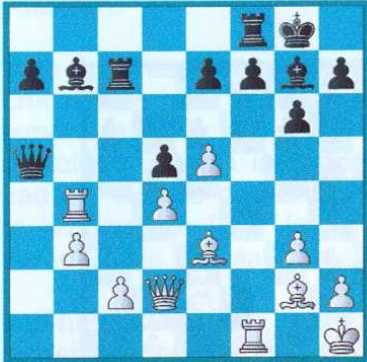
17.Dd3 d5 18.Pxc3 Pxc3

19.Dxc3 Tc8 20.Dd2 0-0

21.Ta4 Tc7 22.Tb4

Plotseling ben ik degene die domineert op de damevleugel.

22... Da5

23.c3!

De inleiding tot een bedrieglijk valletje, waar zwart – tegen mijn verwachting in – zo vriendelijk was om in te trappen.

23... Tfc8 24.Db2! Txc3??

25.Txb7 Txe3 26.Df2

Zwart geeft, er zijn te veel dreigingen: Dxe3, Dxf7+, Txe7, enz.

Links Nol van 't Riet, rechts Erik Larsson (aan de verboden wijn)

Voorronde 8^e Europees Teamkampioenschap

Door Nol van 't Riet

Op 21 februari zijn de voorronden van start gegaan van het achtste Europees Kampioenschap voor landenteams. Nadat eind december de finale van het zevende begon, met een Nederlands team, en nadat we ons recentelijk in de Olympiade ook verzekerd hebben van een nieuwe finaleplaats, moest voor deze EK voorronde een team samengesteld worden dat er qua speelsterkte wel mocht zijn, maar dat uiteraard niet ons allersterkste kon wezen.

Toch denkt de Plaatsingscommissie dat we daar behoorlijk in zijn geslaagd. Er zijn drie voorrondegroepen (31 landen doen mee), de onze bestaat uit 11 ploegen. En daarvan heeft ons team qua rating de derde positie. Dat is dus lang niet gek. En als alles goed gaat zou dit team zich dan ook moeten (kunnen) plaatsen voor de finale. Dat recht krijgen namelijk de drie landen die op eerste plaatsen eindigen. En mochten we vierde worden, dan is nog een kans op plaatsing, omdat ook de beste nummer vier uit de drie voorrondegroepen naar de finale gaat. Dat "beste nummer vier" wordt dan wel gemeten op percentuele score, omdat in de twee andere groepen slecht tien landen meespelen.

Het Nederlandse team bestaat (in bordvolgorde) uit de volgende spelers: Albert Hebels (2485), Louk Tazelaar (2476), Joop Jansen (2467), René Raijmaekers (2433), Bouwe Boschma (2416), Wim Pommerel Brouwer (2416), Peter de Jong (2397) en good-old Jan Verleur (2391). Een extra prikkel voor de meeste spelers kan nog zijn dat ze titelnormen kunnen scoren voor een titel die ze nog niet hebben. Helaas geldt dit niet voor René Raijmaekers en Peter de Jong. Aan de drie eerste borden kunnen zelfs grootmeesternormen worden behaald.

De tegenstanders in onze groep komen (hoe kan dat tegenwoordig ook anders) voor meer dan de helft uit het voormalige Oostblok. In volgorde van gemiddelde speelsterkte bestaat de groep uit: Duitsland (2494), Estland (2438), Nederland (2435), Letland (2409), Oekraïne (2408), Roemenië (2390), Turkije (2382), Kroatië (2360), Slovenië (2316), België (2311) en Portugal (dat met 2201 toch wel een beetje uit de toon valt). Maar hier – in tegenstelling tot het Eurovisie Songfestival – moeten we ons gewoon zelf weten te plaatsen voor de finale.

De verwachte score van ons team is 60%, althans volgens de Elo-berekeningen. Mij lijkt dat we toch zouden moeten proberen daar gemiddeld ietsje boven uit te komen. Maar ja, wie ben ik, ik heb als team captain makkelijk praten. In elk geval wensen we "onze jongens" veel succes.

Nieuw in dit teamtoernooi is dat de spelers van een land elkaars partijen live kunnen volgen. Dat geldt trouwens ook voor de team captain. Ik ben benieuwd hoe dit uit gaat pakken en welke effecten daarvan eventueel uit zullen gaan. Voor het team gevoel is het altijd goed als je op elkaar borden kunt kijken, lijkt mij.

Aankondiging Wereldbeker 17

Het toernooi om de 17^e wereldbeker wordt georganiseerd door de Spaanse bond. Het wordt uitsluitend gespeeld op de webserver van de ICCF. De aanmelding sluit op 30 april, het toernooi begint op 1 juni 2009.

Er worden drie ronden gespeeld: voorronde, halve finale en finale. Aan de voorronde kan men meedoen in net zoveel groepen als men wil. Deze groepen zullen bestaan uit 7 tot 11 spelers (afhankelijk van het aantal aanmeldingen). Tegen elke tegenstander wordt één partij gespeeld. Bij de indeling van de groepen wordt ernaar gestreefd een zo groot mogelijke spreiding te hebben qua speelsterkte en qua geografische regio.

De winnaar van een voorrondegroep gaat naar de halve finale. Bij gelijk eindigen beslist het Sonneborn-Berger systeem. Per speler kan slechts aan twee halve finale groepen worden deel genomen, en is maar één plaats in de finale beschikbaar.

In de finale ontvangt de winnaar een beker (uiteraard), een gouden medaille en een bedrag van 1000 Zwitserse franken. Voor de tweede en derde plaats zijn er eveneens medailles en 600 resp. 400 Zwitserse franken. Ook zijn in de finale vrijplaatsen te verdienen voor de WK cyclus en/of in een volgend bekertoernooi.

Het inschrijfgeld bedraagt 14 euro per groep, over te maken op giro 1365400 t.n.v. Penningmeester NBC te Amersfoort o.v.v. WB17. In dat geval ook graag een email naar Nol van 't Riet (aa.riet@inter.nl.net) met vermelding van naam, email adres en eventueel ICCF nummer.

Rechtstreeks inschrijven is ook mogelijk via de Direct Entry faciliteit op de webserver: www.iccf-webchess.com.

Driedimensionaal correspondentieschaak

Door Nol van 't Riet

Sinds kort bestaat er op het internet een spel waarmee men in drie dimensies kan schaken. Het spel is bedacht door de Nederlandse schaakenthousiast Ries van der Vos, en gedurende de laatste tien(!) jaar door hem, samen met Stef Steeman, op de computer in ontwikkeling gebracht.

Naar het zich wel laat begrijpen, is het spel ontzettend veel complexer dan het gewone (eigenlijk tweedimensionale) schaakspel. Vandaar dan ook dat het eigenlijk alleen maar goed gespeeld kan worden in de vorm van correspondentieschaak. Je moet per zet nog al wat mogelijkheden onderzoeken. Wie er meer over wil weten kan gaan naar de website www.matrixchess.eu. Daar kan men kennis maken met allerlei vormen en varianten van het 3D-schaak: op borden van $5 \times 5 \times 5$ met minder stukken, maar in zijn meest ultieme vorm ook op een bord van $8 \times 8 \times 8$. Uiteraard is ook de loop van de stukken in 3D-spelregels vastgelegd. Zo is er een 3D-paard dat bijvoorbeeld $(1,2,-1)$ gaat: 1 stap in de x-richting, 2 stappen in de y-richting en -1 stap in de z-richting.

Op de genoemde website kan men het spel op proef downloaden, en als het bevalt kan het men daarna kopen. Juist door het spel op een computer te spelen, kunnen de zetten veel beter inzichtelijk worden gemaakt, dan wanneer men het zou spelen in een verder vaste ruimtelijke figuur. Kijken dus (en proberen), voor de spelletjesliefhebbers onder ons!

Terug in de tijd : W.A. Oudheusden

door Nol van 't Riet

Een beslissing niet van humor ontbloot

Onlangs kwam ik in contact met Arjen Oudheusden. De naam kwam me bekend voor. Hij bleek een kleinzoon te zijn van W. A. Oudheusden die in 1943 de titel van Correspondentieschaakkampioen van Nederland 1942 behaalde. Arjen vroeg mij of ik nog iets naders over zijn opa aan de weet kon komen.

Nu heb ik nogal wat oude jaargangen van "Het Tijdschrift", tegenwoordig "Schaakmagazine" geheten. Een vraag zoals de bovenstaande vind ik dan heel leuk, omdat het mij de mogelijkheid geeft die oude jaargangen nog eens door te lopen. De naam van de heer Oudheusden kwam ik voor het eerst tegen in de rubriek "Doorlopende Correspondentiewedstrijd" (Leider: Mr. E. J. van den Berg, Jachtlaan 64, Apeldoorn) in het nummer van de maand juli van het jaar 1932. Oudheusden heeft zich dan aangemeld voor een nieuwe Hoofdklasse Groep M met dubbele ronden.

Het laatste wat ik over hem kon vinden stond in het nummer van oktober 1947. Oudheusden is dan met nul punten laatste geworden in het Kampioenschap van 1946, achter de legendarische K. D. Mulder van Leens Dijkstra uit Wier (of nog preciezer: woonachtig te Mooie Paal. Dat vindt u niet in de atlas, maar het bevindt zich op een kruising van wegen tussen Minnerstsga en Sint Jacobiparochie. Er is vroeger zelfs een station geweest.) die 5,5 uit 7 scoorde. In het nummer van april 1949 kwam ik tegen dat uitslagen en eindstanden tegenwoordig gepubliceerd werden in "Uit eigen kring". (Volgens onze oud-voorzitter Leo Diepstraten in "Tweehonderdvijftig jaar Correspondentieschaak in Nederland" zou die uitgave op dat moment overigens nauwelijks nog hebben bestaan.) In Het Tijdschrift heb ik daarna niet meer verder gezocht. [Vraagje tussendoor: zijn er trouwens nog leden die "Uit eigen kring" in hun bezit hebben en mij daar inzage in zouden kunnen geven?]

Laten we dus aannemen dat de correspondentieschaakcarrière van Oudheusden zich zo'n beetje afspeelde tussen 1932 en 1947. Gedurende die jaren speelde hij in diverse groepen, soms met enkele en soms met dubbele ronden. Uitslagen en resultaten werden

gepubliceerd in "Het Tijdschrift". Helaas gebeurde dat nogal eens heel onregelmatig en (eigenlijk nog erger voor wie de historie wil achterhalen) vrijwel altijd onvolledig en onbetrouwbaar. In totaal nam Oudheusden viermaal deel aan een Nederlands kampioenschap. En wel dat van 1939, 1942, 1943 en 1946. Van het kampioenschap van 1939 is zelfs geen exacte eindstand bekend. Het enige wat we weten is dat hij verloor van de nummers 1, 2 en 3 resp. W. Knip, Dr. J. W. A. van Kol en Dr. J. Selman.

In 1943 werd Oudheusden zoals gezegd kampioen van Nederland 1942, met 5,5 uit 7, voor 2. P. van 't Veer 4,5; 3. B. Evtifeeff 4,5; 4. Dr. J. W. A. van Kol 4; 5. Ir. R. Sijbolts 4; 6. J. W. Veltman 2; 7. A. J. van Noordwijk 2; 8. S. van Zijl 1,5. Tijdschriftcommissaris Eggink (tegenwoordig zouden we hoofdredacteur zeggen) voegt hieraan toe: "Zooals men in een simpele mededeeling in deze rubriek kan lezen, is de heer W. A. Oudheusden Correspondentieschaakkampioen van den Nederl. Schaakbond voor 1942/43. Het lijkt zoo eenvoudig, als men dit leest, doch wie meegedaan heeft aan werkelijk ernstig opgezet correspondentiespel, weet, wat aan zoo'n strijd vastzit! Sommigen meenen, dat men bij het spelen van correspondentiewedstrijden geen last heeft van tijdnoed. Niets is minder waar! Wij hebben meegespeeld in den tienkamp tegen Westfalen en Rijnland, een tiental jaren geleden, en hoewel toen slechts 2 partijen tegelijk te spelen waren, sprak de factor TIJD nog een hartig woordje mee! En dan wanneer men 8 à 10 partijen tegelijk heeft! De heer Oudheusden is nu 34 jaar. Sedert 1924 is hij lid van de Amsterdamsche S. C. "Utile Dulci" en speelt reeds jaren voor de Competitie van de Afd. Amsterdam aan het 1ste of 2de bord. In een wedstrijd om het Persoonlijk Kampioenschap van de Afd. Amsterdam kwam hij, met een half punt verschil, op de 2de plaats. Van den Hoek werd 1. Het correspondentiespel bevordert sterk de studie van het schaak, inzonderheid die der openingen en eindspelen. Oudheusden is een strek aanvalsspeler en dit komt ook uit in zijn correspondentiepartijen. Wij wenschen den nieuwen Correspondentieschaakkampioen van harte geluk met zijn succes, dat ten volle verdiend is geweest! L. G. E."

In het daarop volgende kampioenschap behaalt Oudheusden nog een derde plaats: 1. C. B. van den Berg 6 (de later zeer bekende bordschaker Carel van den Berg); 2. B. Evtifeeff 5; 3. W. A. Oudheusden 3; 4. P. van 't Veer 3; 5. Dr. F. ten Kate 3; 6. A. E. J. Modderman 1; 7. Mr. H. B. Engelsman 0; 8. A. J. van den Hoek -; 9. G. E. van Halsema -. En Diepstraten voegt hieraan toe: "Van den Hoek en Van Halsema zijn door de bezetter weggevoerd. Van den Hoek, een der grote talenten, van wie verwacht werd, dat hij een waardig opvolger van Euwe zou

worden is nooit meer teruggekeerd.”

Het kampioenschap van 1946 tenslotte eindigt voor Oudheusden wel heel erg in mineur, met 0 uit 7 wordt hij laatste: 1. K. D. Mulder van Leens Dijkstra 5,5; 2. Ir. H. Mondria 5; 3. W. Knip 4,5; 4. B. Evtifeeff 4; 5. H. G. Römer 3,5; 6. P. van 't Veer 3; 7. A. J. van Koll 2,5; 8. W. A. Oudheusden 0; 9. Mr. G. J. Hendriks -. Mr. Hendriks heeft zich teruggetrokken.

Tot slot een partij uit de Rubriek Praktisch Spel door Dr. M. Euwe in "Het Tijdschrift" van oktober 1941. De wat frivole titel boven dit artikeltje heb ik ontleend aan het commentaar van Euwe. Waar deze zich doorgaans nogal zakelijk opstelt in zijn toelichtingen, kon hij hier kennelijk een glimlach niet onderdrukken.

Wit : W. A. Oudheusden

Zwart: D. ter Haar [C54]

Correspondentiepartij, 1941

Commentaar Dr. M. Euwe

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5
4.c3 Pf6 5.d4 exd4 6.cxd4
Lb4+ 7.Pc3 Pxe4 8.0-0 Lxc3
9.d5 Lf6 10.Te1 Pe7 11.Txe4
d6 12.Lg5 Lxg5 13.Pxg5 0-0
14.Pxh7 Kxh7 15.Dh5+ Kg8
16.Th4**

De critieke stelling van de Möller-variant.

16... f6

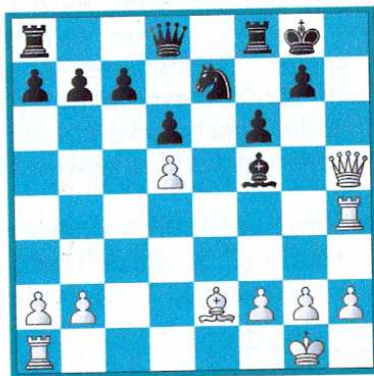
Over deze zet bestaat weinig of geen theorie. In vergelijking

met 16... f5 heeft de tekstzet het voordeel, dat veld f5 voor zijn raadsheer gereserveerd blijft. Van heel veel belang is de kwestie "f7-f6 of f7-f5" intusschen niet, omdat wit in beide gevallen het beste doet, remise door eeuwig schaak te forceren.

17.Le2

Eenvoudiger was 17.Dh7+ Kf7 18.Dh5+ met remise, maar wanneer wit op winst wilde spelen, moest hij met 17.g4 voortzetten.

17... Lf5

Thans is zwart practisch buiten gevaar.

18.Lg4 Dd7

Eenvoudiger was 18... Lxg4.

19.Dh8+ Kf7 20.Dh5+ g6

Van twijfelachtige waarde. Zwart neemt geen genoegen met remise en krijgt nu een ernstigen aanval te verduren.

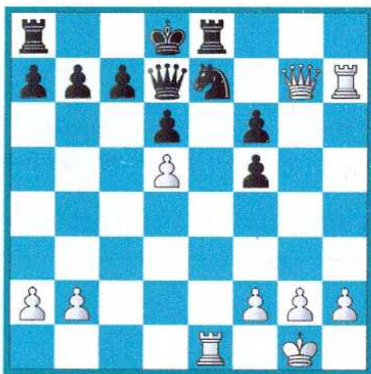
21.Dh7+ Ke8 22.Te1 Kd8

Ook nu verdiende 22... Lxg4 de voorkeur.

23.Dg7 Te8 24.Lxf5 gxf5

De laatste gelegenheid om het zwarte spel te redden bestond in 24... Dxf5, hoewel zwart ook in dat geval na 25.The4 de noodige moeilijkheden te overwinnen heeft. Het grote bezwaar van den tekstzet zetelt hierin dat wit thans een vrijen h-pion verkrijgt, die de partij splendorwijze beslist.

25.Th7

De zwarte stukken zijn gepakt als haring in een ton. De nu volgende beslissing is niet van humor ontbloot.

25... a5 26.h4 a4 27.h5 Ta5 28.h6 Txd5 29.Dxe7+!

Waarom ingewikkeld, als het ook eenvoudig gaat?

29... Dxe7

29... Txe7 30.Th8+ komt op hetzelfde neer.

30.Thxe7 Txe7 31.Txe7 f4

Een laatste poging om den h-pion tegen te houden, maar deze mislukt.

32.h7 Th5 33.Tg7

Zwart geeft het op.

Foto voorpagina :

Staande vlnr : S. Kania (Polen, contactpersoon FIDE), A. Borwell (Schotland, penningmeester), H.J. Mostert (secretaris generaal, toen gekozen als president), P. Diaconescu (Roemenie, de nieuwe Secretaris generaal), Prof.Dr. V. Sagorowsky (Rusland, wereldkampioen), Dr. J. Vandorffy (Hongarije, vice-president, regel expert) en F. Brglez (Joegoslavië, vice president).

Zittend vlnr : H. Rittner (DDR, wereldkampioen, kwalifikaties expert), H.W. von Massow (de scheidende president) en E. Larsson (toen nog Tournament Director).

Tekst : Nol van 't Riet